

ALTERNATIVNÍ CESTA K REVOLUCI 1989? O NOVÝCH PRACÍCH MILANA OTÁHALA

Christiane Brenner

Ve svých pracích o dějinách let 1969–1989 načrtává Milan Otáhal střízlivý obraz české společnosti a kritizuje opozici proti normalizačnímu režimu. Velká část disentu, obzvláště Charta 77, vyhledávala dialog s vládnoucím režimem a do listopadu 1989

dávala přednost písemné formě protestu. V této „nepolitické“ politice vidí Otáhal důležitou příčinu komunikačních poruch mezi českým disentem a společností, které vedly k tomu, že se politický přelom v ČSSR nekonal pod režii opozice, nýbrž vyšel z řad studentstva. Alternativu ke konceptu Charty tvoří pro Otáhala přístup takzvané realistické skupiny kolem Emanuela Mandlera, která si postavila za úkol, změnit politikou malých kroků každodennost reálného socialismu. Proti Otáhalově interpretaci zveřejnil Vilém Prečan polemiku, ve které jde na jedné straně o zhodnocení opozice, jejíž působivost vidí Otáhal především v jejím morálním a symbolickém aspektu. Na druhé straně se kontroverze točí především kolem otázky, byla-li politika Charty úměrná tehdejší situaci, což Prečan na rozdíl od Otáhala zodpovídá kladně. V neposlední řadě se spor mezi Otáhalem a Prečanem dotýká všeobecnějších otázek po úkolech a hranicích soudobých dějin.